

Így csináljuk a mi vidékünkön

Így csináljuk a mi vidékünkön

h, 2010/09/20 - 09:19

Így csináljuk a mi vidékünkön

Nagy érdeklődés mellett, ezzel a címmel került sor arra a nemzetközi műhelykonferenciára, mely hazai és külföldi jó gyakorlatokat is bemutatott a résztvevőknek a Teret a vidéknek! fesztivál keretében, Pécsen. Tudósításunk első része.

Az ÚMVP Irányító Hatósága a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) égisze alatt, a 39 települést egybefűző Pécsi Többcélú Kistérségi Társulással és a Mecsekvidék LEADER Egyesülettel szövetkezve szervezte meg a vidék előtt álló kihívásokra megoldásokat kereső műhelykonferenciát.

A Baranya Megyei Önkormányzat képviselőjében Horváth Zoltán, a közgyűlés alelnöke köszöntötte a több mint 200 fős hallgatóságot. A rendezvénynek otthont adó Díszteremről elmondta, hogy az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) részeként, a helyiek által Múzeum utcának hívott beruházás keretében újult meg és bővült ki a Modern Magyar Képtár újabb kiállítótermével. A kulturális projektek mellett legalább ilyen fontosak azok az infrastrukturális fejlesztések, amelyek bekapcsolják az országot és a Pécshez hasonló központok vérkeringésébe a kistelepüléseket. "Hiszen a vidék olyan az országnak, mint fának a gyökere: táplálni kell, hogy bő termést szüretelhessünk" – élt a hasonlattal az alelnök. A hétvégi fesztivál neve is találóan világít rá arra, hogy a vidék teret – piacot, érvényesítési lehetőséget – kér a városokban, szerte az országban. A megyei önkormányzat ezt az 1500 lélekszám alatti települések számára hozzáférhető pályázati önrész-kiegészítéssel segíti elő, amivel a közelmúltban közel egymilliárd forintnyi tőkét sikerült megmozgatni.

Glatz Ferenc akadémikus, az MNVH elnöke így folytatta: Pécs mint kulturális főváros most Európa számára is megmutathatja, hogy város és vidék hogyan képes együtt élni, együtt dolgozni. A konferencia határmenti jellegére utalva megjegyezte: kutatóként régóta hisz abban, hogy az unió a régiók és nemzetek közössége, kevésbé az államoké, melynek alappillérei a szellem, a gazdaság, a személyes mobilitás és az együttműködés szabadsága. Arra számít, hogy a magyar-magyar kapcsolatok a regionalitás előrehajtó erejévé válnak, amit a nyelv, a hovatartozás és a hagyományok közössége mellett a közös szakpolitikák, például a határon átnyúló vidékfejlesztés tesznek teljesebbé. E folyamatban az MNVH megalakulása óta az ország és a vidék, nem pedig egy vagy más politikai párt érdekeit képviseli; jó partnernek pedig azt tekinti, aki saját politikai programját a nemzet érdekeivel összhangba tudja hozni. Fő célként a vidéki emberek mindennapi életkörülményeinek magasabb minőségre emelését említette, hozzátéve: a világot és benne a vidéket megváltani nem lehet, de következetes és kitartó munkával fejleszteni nemcsak lehet, de kötelességünk.

„Virrasztva és vigyázva, várva vár / Víg virradást a bús magyar határ...” – Juhász Gyula Pécs című versének idézetével üdvözölte a konferencia vendégeit V. Németh Zsolt, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) államtitkára. Úgy véli, a magyar vidék a rendszerváltozás után húsz évvel is ezt a víg virradást várja, melyben a mai esemény talán egy kakasszó erejével hallatszik. Az államtitkár ismertette, hogy a VM vezetése új témákat, eltérő hangsúlyokat fogalmazott meg és részben vitt keresztül az Országgyűlésen, amelyek a szakemberek, a tudományos élet szereplői előtt persze nem ismeretlenek; újszerűségük abban áll, hogy kormányzati szintre kívánják emelni és egységesen kezelni a különféle ágazatokban – mezőgazdaság, termőföld- és vízgazdálkodás, természet- és környezetvédelem, falufejlesztés – ismertté vált eredményeket. Ezt a felfogást testesíti meg az új tárca névválasztása, felépítése és szemlélete is.

Eszerint minél konkrétabban meg kell fogalmazni a célokat, mihez képest mások ezek az új hangsúlyok és mihez kívánunk igazodni, hiszen aki nem tudja, melyik kikötőbe tart, annak nincs

kedvező széljárás – emlékeztetett Fazekas Sándor miniszter szavaira az államtitkár. A stratégiai, mi több, nemzetbiztonsági célok között szerepel a természeti, környezeti erőforrásokkal való hatékony és fenntartható gazdálkodás, illetve az élelmiszer-önellátás záloga, a mezőgazdaság fejlesztése. Az 1995-ben kiadott Vidéki Térségek Európai Chartája rögzíti, hogy város és vidék közös sorson osztoznak, a vidéknek pedig lételeme az agrárium. Az ágazat stratégiai jelentősége, illetve szereplői, a termelők által ellátott többletfeladatok, az egészséges élelmiszer-ellátás biztosítása, a talaj, a vízbázis, a tájak és közösségek megőrzése miatt érdemel többlettámogatást. Az elmúlt évtizedekben a támogatások döntő többsége a tömegtermelő mezőgazdaság szolgálatába állt, ez a forma azonban a jelek szerint nem tudja elégségesen biztosítani a vidék fennmaradását. A magyar falu sosem látott technikai forradalom részese, a háztartások gépesítése, a vonalas infrastruktúra és a műholdas információforgalom elterjedése elvileg a városlakókéhoz hasonló életminőséggel kecsegtet, a fizetőképes kereslet hiánya mégis szakadékot eredményez a felkínált lehetőség és a gyakorlati igénybevétel között.

Az új kormányzat a nagyok helyett a kis-közepes méretű, valamint családi gazdaságok támogatását helyezi előtérbe, amelynek révén a kutatások szerint négyszeres munkahelyteremtő potenciál várható, s nem mellékesen a gazdálkodói életforma jövedelmezősége, presztízse is felívelhet. Az első intézkedések e téren a gazdaságátadás illetékmentessé tétele, a kistermelői rendelet és a közbeszerzési törvény módosítása, a saját párlat-előállítás 100 éves tiltásának szimbolikus feloldása. Utóbbiak azon a felismerésen alapulnak, hogy az EU más tagállamaiban sikeresen alkalmazott gyakorlat nálunk miért nem folytatható, illetve hogy legyen az! Mára az alaptermékek (pl. nyers hús, tej, tojás) és a feldolgozottak (pl. kolbász, sajt, lekvár) értékesítési feltételei egyaránt könnyebbé váltak, amivel a helyi termékek nagyobb eséllyel találhatnak helyi fogyasztókra.

Az ÚMVP támogatási súlypontjainak felülvizsgálatáról is beszámolt a vidékfejlesztési államtitkár. A 2007-13 között rendelkezésre álló 1300 milliárd forintból eddig 900 milliárd van lekötve, melyhez hozzáadódik a már befogadott pályázatok nyerteseinek odaítélendő forrás, így a jelenlegi számítások szerint mintegy 250 milliárd forint marad fenn a hátralevő időszakra. Az ÚMVP kizárólag a brüsszeli szakbizottság jóváhagyásával, korlátok között módosítható, mindenestre bizonyos, hogy jól meg kell nézni, mire fordítjuk ezt az összeget. A lehetőségek között említette, hogy az energiafüggőség csökkentésére, a helyi energiatermelésre vidéken óriási tartalékok vannak még kiaknázatlanul, ez a terület nagyobb odafigyelést érdemel.

A pályázati eljárásrendeket sem hagyják érintetlenül, a hatályos szabályozás ugyanis bonyolultságával, átfedéseivel borzolja a vidékfejlesztői kedélyeket. A VM és a Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet (VKSZI) szakembereiből megalakult munkacsoport hasznosítja a LEADER Helyi Akciócsoportok (HACS) tapasztalati úton megfogalmazott javaslatait is, amelyek megjelennek a közeljövőben társadalmi vitára kerülő 70 oldalas tanulmányban. A célok között szerepel, hogy a kérelmek elbírálására szánt idő megfelelődjön, nem tartható ugyanis, hogy akár egy év is elteljen az ügyfél általi benyújtástól a határozatig. Emellett valós döntési helyzetbe kell juttatni a HACS-okat, a kétlépcsős döntési folyamatnak a helyi résztvevők dominanciáját kell eredményeznie. Célszerűnek látszik, hogy a kis- és nagyobb értékű projektekre eltérő eljárásrend vonatkozzék, amivel tovább gyorsulhat az ügyintézés. Az ellenőrzés módját is szakmai viták övezik, de szükségességét egyetlen komoly vélemény sem vonja kétségbe, hiszen senki sem akarja visszafizetni a forrásokat az EU-nak, a visszaélések megelőzése pedig mindenki érdeke.

A műhelykonferenciáról szóló tudósításunk második részét hamarosan olvashatják.

Forrás: umvp.eu

2010. 09. 13.

Source URL (retrieved on 2021/01/13 - 17:01): <http://www.tiszazugleader.eu/?q=node/140>